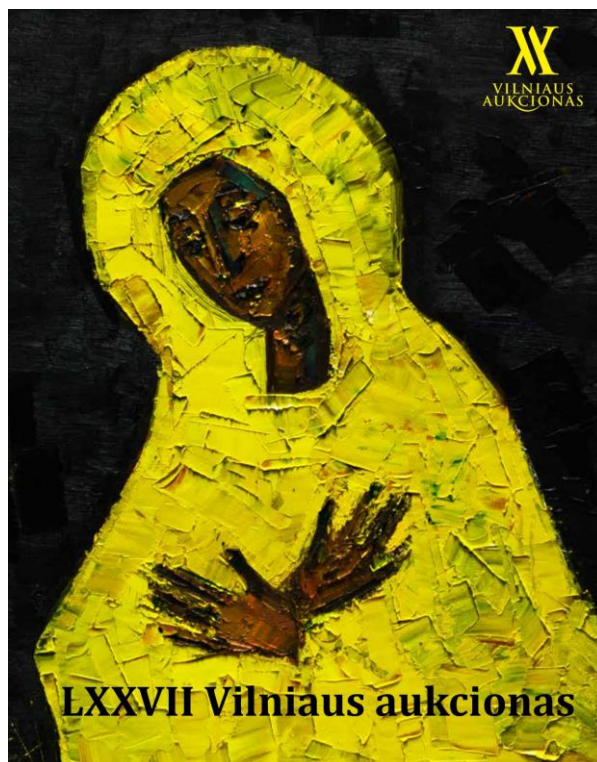

PRANEŠIMAS ŽINIASKLAIDAI
2023 05 12

Nuo Smuglevičiaus ir Čiurlionio iki šių dienų: trys šimtmečiai lituanistikos LXXVII Vilniaus aukcione

M. K. Čiurlionis, „Apsnigtas kaimas“

Katalogo viršelis

Sužydėjusią vasarą šiemet kviečia paminėti LXXVII Vilniaus aukcionas, vyksiantis 2023 m. birželio 2 d. Samuelio Bako muziejuje. Meno mylėtojams pristatome išskirtinai lituanistinę kolekciją, kurioje atsispindi beveik trys amžiai lietuviškos kūrybos: žvilgsnis slysta nuo XVIII a. Pranciškaus Smuglevičiaus vario raižinių per ankstyvąją Mikalojaus Konstantino Čiurlionio grafiką, pamiltas tarpukario įžomybes, pro dvidešimto amžiaus verpetus iki pat jaunosios kartos. Šio aukciono kolekcija, kaip ir pati lietuvių meno rinka, mirga kontrastais: greta žymiųjų vardų – M. K. Čiurlionio, Antano Žmuidzinavičiaus, Petro Kalpoko – nesidrovėdami eksponuojasi ir mūsų laikų atstovai, o šalia tradicinių, laiko išbandytų formų, akį traukia konceptualios naujovės.

Pirmojo paminėjimo nusipelnė dešimties Varšuvos meno mokyklos studentų, M. K. Čiurlionio (1875–1911) ir jo bendrakursių, grafikos rinkinys. Tarp šių fluoroforto technikos raižinių randame ir paties M. K. Čiurlionio ranka sukurtą ir pasirašytą fluorofortą „Apsnigtas kaimas“, atspindintį autoriaus studijų laikų kontekstą bei kiek mažiau žinomą jo kūrybos pusę. Fluoroforto raižiniais jis užsiimdavo laisvalaikiu, trumpam atsitraukęs nuo savo didesnio masto darbų ir mokslų. Tai smulkesni, tačiau jautrūs, muzikalūs kūriniai. Šis lotas atskleidžia Čiurlionio – Varšuvos meno mokyklos studento – kūrybą jo bendramokslų kūrybos kontekste.

Kita aukciono rubrika dedikuota XVIII a. lietuvių tapytojui Pranciškui Smuglevičiui (1745–1807), bylojančiam apie kadaise sugriuvusios Romos imperijos didybę ir rafinuotumą. Pagal jo piešinius Marco Carloni išgraviruotuose vario raižiniuose kartu dera ir kvapą gniaužiantys Nerono rūmų griuvėsiai bei atkastų grotų puošyba, ir subtili, netgi natūralistinė antikos meistrų figūrinė tapyba. Šįsyk meno kolekcininkus vilios romėnų dievaičiai Apolonas, Pomona, Bakchas, klasikinės architektūros fragmentas ir viso rinkinio pasididžiavimas – freskų albumo „Vestigia delle Terme di Tito“ titulinis lapas, kurį pagal Smuglevičiaus graviūrą ne tik išraižė, bet ir labai jautriai akvarele nuspalvino italų raižytojas Marco Carloni (1742–1796). Jo parašą pavyko įžiūrėti tik po specialių tyrimų UV spinduliuotėje.

Su senaisiais meistrais jaunatviškai drąsiai konkuruoti stoja jaunoji karta. Rubrika „Šiuolaikinis menas“ kviečia pasidairyti po margus šiuolaikinės lietuvių kūrybos horizontus. Tarp moderniųjų kūrėjų – Gytis Arošius, Mindaugas Lukošaitis, Alina Melnikova, Simona Žilėnaitė, Kristina Mažeikaitė, Aira Urbonavičiūtė, Eglė Norkutė, Sandra Strele, Rūta Matelevičiūtė, Nojus Petrauskas, Dovilė Bagdonaitė, Tadas Tručilauskas, Ieva Juršėnaitė, Evelina Paukštytė, Augustas Bidlauskas, Nojus Petrauskas, Indrė Ercmonaitė, Tomas Daukša, Nerijus Erminas, Jonas Aničas ir Liutauras Griežė. Visi jie siūlo ką nors savotiško, gaivaus, netikėto, o kartais – jaunatviškai įžūlaus. Taigi kviečiame su kiekvienu atskirai susipažinti ir kartu pasvarstyti, kokia ateitis laukia mūsų meno pasaulio.

Tradicinėje „Lietuvos dailės“ rubrikoje meno mylėtojai atras seniai vertinamus autorius ir naujus kontrastus. Antano Žmuidzinaičiaus Nevėžio peizažai, Petro Kalpoko „Zarasai“ ir Jono Buračo bei Jono Šileikos lietuviškos sodybos atliepia saulėtai Jono Mackevičiaus „Capri pakrantei“. Įkaitusios kopos ir sniegu apipustyti laukai, nepaliesto miško ramybė ir žmogaus gyvenimo pėdsakai – dailėje, kaip ir gyvenime, pulsuoja įvairovė, dinamika. Eidami toliau susidursime su atpažįstamu Kazio Šimonio braižu, drąsiais lietuvių ekspresionistų potėpiais, Leono ir Lino Katinų abstrakcija, žaviu Monikos Bičiūnienės naivizmu, Rimu Zigmū Bičiūnu, Silvestru Džiaukštu ir plejada kitų žinomų autorių. Lietuvos dailės istorijos siūlą nuseksime iki pat šių dienų – Sigitos Maslauskaitės–Mažylienės drobės „Aušros Vartų Marija“, kuria ir pasipuošė aukciono katalogo viršelis.

„Išėivijos dailės“ skiltyje rikiuosius Vilniaus aukciono veteranai: Vytautas Kasiulis (1918–1995), Pranas Gailius (1928–2015), Telesforas Valius (1914–1977), Antanas Rūkštelė (1906–1990), Viktoras Vizgirda (1904–1993) ir kt. Betgi jų tarpe dėmesio ypatingai reikalaus dvi priešingybės – Petro Kiaulėno (1909–1950) drobė „Moters aktas prieš veidrodi“ ir Kazimiero Žoromskio (1916–2004) kompozicija „Mokslininkai“. Savitais balsais prabyla ir litvakų dailininkai: Maksas Bandas (1900–1974), Jehošua Kovarskis (1907–1967), Rafaelis Chvolesas (1913–2002) ir Teo Tobiasas (1927–2012), o Lietuvos grafikos srityje išskirtinę vietą užima Vytauto Kairiūkščio (1890–1961) ir Audriaus Puipos (1960–1997) kūriniai. Drobės, raižinius papildys ir skulptūros bei taikomosios dailės perliukai. Šios rubrikos pažibos: Stanislovo Kuzmos (1947–2012) „Sėdinti moteris“ ir Jono Meškelevičiaus (1950–2005) nuotaikinga „Kvailio laimė“. Kaip visada, aukcioną vainikuoja fotografija. Šioje skiltyje vėl susitikime su pažįstamais vardais – Kaziu Daugėla (1912–1999), Antanu Sutkumi, Romualdu Rakausku (1941–2021) ir kt.

Naujojo aukciono kolekciją pristatome kaip paminklą Lietuvos menininkams, kurių kūrybos diapazonas driekiasi per tris šimtmečius ir sulig kiekviena nauja karta nenustoja naujintis ir stebinti. Kviečiame artimiau susipažinti su jų kūryba nuo gegužės 31 iki birželio 2 d. Samuelio Bako muziejuje (Naugarduko g. 10, Vilniuje) įrengtoje ekspozicijoje. Jos pabaigą vainikuos 2023 m. birželio 2 d. 18 val. vyksiantis LXXVII Vilniaus aukcionas.

www.menorinka.lt Tel. +370 5 2307 200 **Meno rinkos agentūra**
info@menorinka.lt mob. +370 615 29023 Ligoninės g. 4, LT-01134, Vilnius

Visą LXXVII Vilniaus aukciono kolekciją rasite:

<https://www.menorinka.lt/aukcionas>

Registracija dalyviams:

<https://www.menorinka.lt/registracija>

<https://live.menorinka.lt>

Daugiau informacijos:

Meno rinkos agentūra | Vilniaus Aukcionas | Galerija Kunstkamera

tel. +5 2307 200

mob. +370 615 29023, +370 685 76500,

el. p. info@menorinka.lt

www.menorinka.lt

FACEBOOK: Vilniaus aukcionas

INSTAGRAM: Vilniaus aukcionas